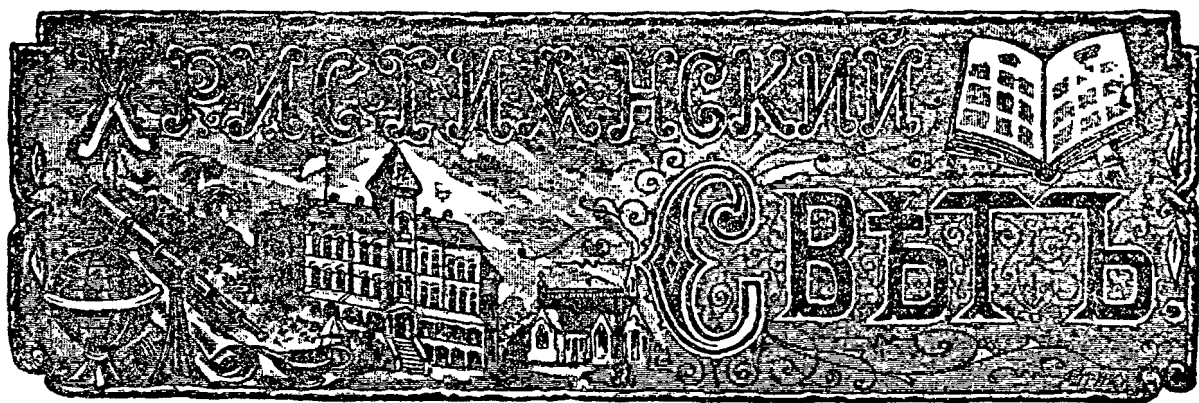

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАННО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. VI.

Юний, 1897.

Брой 6.

ЗЛИТѢ СЪОБЩЕСТВА РАЗВАЛЯТЪ ДОБРИТѢ ПРАВИ.

1. Кор. 15: 22.

Чюдесното Божие провидение е така създадо чловѣкътъ щото за него е абсолютно невъзможно да живѣе осамотенъ. Постави чловѣка въ най прѣкрасний палатъ, заобиколенъ съ градини отъ най благоуханни цвѣти, облѣчи го по богато отъ Соломона, прѣдложи му най раскошната трапеза, направи го притежателъ на Кресовото богатство, — съ една рѣчь, пригответи му всичко което науката и искуството сж промислили за доброто и удоволствието на чловѣка, и ти ще видишь че той е пакъ незадоволенъ, неблагоприятенъ до когато остава осамотенъ.

Какво значи радостъта, богатството, славата, ако нѣма чловѣкъ съ кого да ги сподѣля? Чловѣкъ е социално животно, и сферата на неговата дѣятелность е мѣжду неговитѣ подобни. Мѣжду тѣхъ само той ще мо же да развие умственитѣ и душевнитѣ си способности, и да изиграе достойно ролята си опрѣдѣлена нему отъ провидението. Между подобнитѣ си, той ще живѣе. Това е негово право по рождение. Нѣ важното нѣщо е, мѣжду кои отъ тѣхъ той ще хвърли жребieto си. Той не може да ся повѣри на всички, защото свѣтътъ ся е много изопачилъ. Голѣмата часть отъ чловѣцитѣ, е съвършено изгубила оригиналната си святость. Правда, истина, честность, набожность, сж нѣща

неизвѣстни и странно звучащи въ ушитѣ на едно голѣмо множество. Хората сж ся раздѣлили на разни съ словия и звания, и всички тѣзи си иматъ по една отличителна характеристика. Въ едни блѣщи лихварството: въ други лѣжата, измамата; въ трети, кражбата, развратътъ и пр. Всички тѣзи, като разнитѣ цвѣти, издаватъ особеннитѣ си ухания — упражняватъ едно влияние надъ тѣзи които дохождатъ въ съприкосновение съ тѣхъ. Прочее, неблагоприятно и твърдѣ опасно е чловѣкъ да ся остави да го тласкатъ вѣтроветѣ на самъ на тамъ и да го вкарватъ мѣжду кон да е отъ тѣзи елементи.

„Злитѣ съобщества развалятъ добритѣ прави.“ Кои сж съобществата мѣжду които чловѣкъ прѣкарва живота си? Тѣ сж три: 1. Домътъ. 2. Училището. 3. Свѣта.

1. Домътъ. Отъ тѣзи три съобщества домътъ е най важното. Тамъ ся почнува образованието на характера, тамъ ся приемътъ първитѣ впечатления за външний свѣтъ. Ако този характеръ е съграденъ на здрава основа, ако тѣзи впечатления сж отъ право естество, бѣдъщето на дѣтето е осигорено. Силнитѣ бури които ще го тласкатъ въ свѣта, никога нѣма да искоренятъ тѣзи впечатления и да съсипятъ този характеръ. Хилйди примѣри има които потвърдяватъ това. Блудни синове и дѣщери, когато сж бивали на дѣното на разврата и грѣха, сж ся покаявали и поправяли само като имъ е дохождало на умътъ дѣтинството имъ и благочестието на което майка и баща сж ги поучавали.

Пѣяхме еднажъ духовни пѣсни въ единъ

домъ. Въ съсѣдната къща живѣше една Арменка. Като чю пѣснитѣ, тя отвори прозорецътъ и съ най голѣмо внимание слушаше. Не ся мина много врѣме, и едри сълзи почнаха да текътъ отъ очитѣ ѝ. Коя бѣше причината на това? Хубавий тонъ на пѣснитѣ, или сладкитѣ думи които тѣ изражаваха? Нито едното, нито другото! Нѣ гласътъ на тѣзи пѣсни като че повърна животътъ ѝ тридесять години назадъ, когато, едно малко момиче въ бащиний си домъ, тя слушаше тѣзи пѣсни отъ устата на любезната си майка, която отдавна вече бѣше оставила този свѣтъ. Тѣзи бѣха сълзи на покаяние.

Какво трѣбва да бѣде домашното съобщество?

Родителитѣ сж първитѣ и най тѣснитѣ другари на дѣцата. Въ тѣхъ дѣцата иматъ най голѣмо довѣрие, тѣхъ тѣ слѣдватъ въ който и да е пѣтъ. Дѣцата глѣдатъ съ удивление на голѣмината, силата и знанието на родителитѣ си, и за това тѣ сж готови да земътъ тѣхъ за примѣръ въ всичко. Ако това е тѣй, родителитѣ трѣбва да помнятъ че каквито сж тѣ, таквизъ ще станътъ и чадата имъ. Тѣ сж първитѣ, и мож да кажя, най добритѣ учители на дѣцата си. Ако тѣ употребяватъ прѣдъ тѣхъ грубъ, лошъ и развратенъ езикъ, тѣ само прѣподаватъ уроци по тази частъ отъ граматиката на дѣцата си. Ако тѣ не сж сериозни, нѣ въ всичко показватъ една лекота; ако тѣ не говорятъ и практикуватъ истината; ако не сж искренни всякога, всѣкъдѣ и въ всичко, нѣ обичатъ да лицимѣрствуватъ въ извѣстни обстоятелства; ако правятъ обѣщания и не ги изпълняватъ безъ да иматъ доволно причини; ако не говорятъ за святостъ и благочестие и не ги практикуватъ въ катадневний си животъ, нѣ употребяватъ уличенъ, разглѣзенъ, языкъ, и живѣятъ животътъ на нечистивитѣ; тѣ не само даватъ примѣръ на дѣцата за слѣдване, нѣ и мълчеливо ги канятъ и насърдчаватъ да слѣдватъ изъ тѣхъний пѣтъ. Често ся оплакватъ родители отъ поведението и животътъ на чадата си, нѣ тѣ никакъ не мислятъ че до една голѣма стѣпенъ тѣ сж сами причината на това. Нѣкой родители пѣкъ се утѣшаватъ че училището безъ друго ще поправи чадата имъ, че учителътъ ще ги направи „човеци“. Нѣ тѣ забравятъ че едно дѣте, снабдено съ диплома отъ домашното училище, на непокорность, лѣжа, кражба, развратъ и пр. е най

мжчното нѣщо въ този свѣтъ за поправяние. Бащи и майки! Твърдѣ тѣжка е отговорността ви прѣдъ Бога и прѣдъ чадата ви. Внимавайте какъвъ примѣръ имъ давате. Въ вашата сила е да впечатите въ крѣхкитѣ умове, и вкоренитѣ въ нѣжнитѣ сърдца на милитѣ си рожби една неизгладима любовъ къмъ правото, доброто, истинното, честното и свящото. Това като сторите, вий ще ги поставите въ пѣтътъ на истинний успѣхъ и блаженство, и тѣ ще ви благословятъ догдѣто сж живи.

2. Училището. Дохожда едно врѣме когато въспитанието на дѣтето изисква по голѣмо внимание, което баща и майка не могатъ да му дадѣтъ. Нуждно става, прочее, то да излѣзе отъ родителский надзоръ, да ся постави въ училище подъ грижата на други лица називаеми учители.

Какво съобщество е училището, добро или зло? Назначението му е да е добро, и съ тази цѣль го основаватъ чловѣцитѣ. Нѣ твърдѣ печаленъ е фактътъ че моралната съсипия на хиляди младежи е бивала сто пѣти по лѣсна въ училището отъ колкото у дома

На това си причинитѣ, обаче. Училището е една сбирщина на младежи отъ разни мѣста, съ разни характери. Тамъ младежътъ не е вече подъ прямой надзоръ на родители, нито му ся налагатъ другари срѣщу волята му. Той е свободенъ да избира за себе си, и този изборъ много ще зависи на качеството на характера на който основата ся положи въ домътъ. Добрѣ ся знае че когато младежътъ ся види свободенъ отъ ограничения, той е наклоненъ повече къмъ распуснатъ животъ. Трѣбва да се знае още че въ едно общество, каквото е училището, гдѣто характера на младѣжитѣ не е още независимъ и закрѣпенъ, злото страшно свирѣпо и жертвитѣ му ся многобройни. Болѣстъта е по разрителна отъ здравieto, злото по прѣхвратно отъ доброто. Слѣдователно училището може да ся укаже едно зло съобщество за младежътъ. Нѣ твърдѣ много зависи на учителътъ. Той е въ училището каквото родителитѣ ся въ домътъ. На основата положена въ домътъ, учителътъ трѣбва да гради. Ако ли пѣкъ тази основа е положена на пѣсъкъ, учителътъ трѣбва да я събори и замѣсти съ здрава, каменна основа. Нѣ какво съдружество ще бѣде училището ако учителътъ е лишенъ отъ изискуемитѣ благород-

ни качества? Твърдѣ скръбно нѣщо е че много не ся обръща внимание върху характера на учителя. Учителъ, у кого нѣма въздържание, кротость, страхъ Божий, — съ една рѣчь, примѣренъ животъ, — нѣма право да освѣрпява съ присѣтствието си свяценната сграда на училището. Училището не е мѣсто гдѣто само четение и пишение може да ся прѣподава нѣ и мѣсто гдѣто най благороднитѣ качества на душата трѣбва да ся развиватъ за приготвянето на честни, достойни и полѣзни граждани. То не е мѣсто гдѣто да ся заразяватъ младитѣ умове съ гнилитѣ и погубителни иде и на безвѣрие, социализмъ и пр., както, за жалость, въ нѣкои мѣста това става. — Много неблагоприятно постѣпватъ родители които пращатъ чадата си въ какви да е училища, и послѣ вече непомислюватъ да испитатъ въ какво съобщество тѣ живѣятъ.

Въ други държави, родителитѣ ся толкова грижатъ за доброто възпитание на дѣцата си, щото често цѣлата фамилия ся прѣселва въ друго мѣсто гдѣто добрий характеръ на нѣкое училище и учителитѣ му съ слави. Много осѣдително постѣпватъ и настоятелства които уславятъ учители съ сѣмнителенъ характеръ. За другари на младитѣ, чийто умове ся като восъкъ на който всичко ся отпечатва съ най малко усилие, трѣбва да ся намирътъ хора съ доказана кротость, богобоязливость, правдолюбие, въздържание, и всички добри качества които спомагатъ за образуванieto на съвършенний и благороденъ характеръ. Другояче бѣдѣщето на младежтъ ся поставя подъ голѣмъ рискъ, понеже то е равно съ тургание утровна змия въ пазухата.

2. Свѣтътъ. Домътъ и училището сж вратата прѣзъ които сж влазя въ свѣта.

Всякой чловѣкъ очаква да прѣкара най дългата и най добрата часть отъ живота си въ свѣта. Дългитѣ приготвления за полѣзность сж вече свършени; строгитѣ ограничения, избличенията, и наказанията на които младежтъ е билъ подложенъ прѣзъ домашний и училищенъ животъ вече почти нѣматъ сила подъ него. Той ся брои мжжъ, свободенъ, независимъ, способенъ да ся грижи за себе си; и съ всичката буйность, на младость носенъ високо на силнитѣ крилѣ на надѣждата, той ся впуска въ свѣта да постигне своитѣ идеали. Нѣ неговата сполука много ще зависи на неговий характеръ; а характерътъ

му, на дружината която си избере. Казахъ по горѣ че свѣтътъ ся е много изопачилъ; скръбно е да ся каже че той продължава още да ся изопачава. Като че отъ день на день, съ новата цивилизация, нови примки, и нови съсипателни пороци нахлуватъ по мѣжду ни. Нѣ причината на това сме самитѣ ний, които търпимъ, насърчаваме и поддържаме тѣзи пороци. Събудени като отъ дълбокъ сънъ, намъ ся стори че всяко нѣщо което лѣщи е злато, и всичко което хвърчи се яде. Ний сме готови, на прѣвъ поглѣдъ, да ся влюбимъ въ всичко Европейско, и да го туримъ въ практика, на макаръ то да било най мръсното и най раскапалото. Ний не падаме по долѣ отъ Европейцитѣ. Кафешантани, тунели, разни сатанински вертепи, ний трѣбва да имаме. Бѣзъ тѣхъ, кой ще познае че и ний сме цивилизовани? За това, види ся, всякоя вечеръ, нашата „интелигенция“ пълни тѣзи заведения. Тамъ, съ прѣдмѣтно обучение на пияние, картоигране и всякакви безсолни разговори, интелигенцията продължава, своето висше образование, прѣска грѣшнитѣ левове и гради свѣтлъ беспороченъ характеръ. Тѣзи заведения сж истинскитѣ зли съобщества които развалятъ добритѣ нрави. Така казватъ всички истинно-образовани и благочестиви чловѣци, така прогласяватъ велегласно и всички нещастници на които и характера и бѣдѣщето сж били въ тѣзи заведения убити. Нека знае всякой че и самий въздухъ е заразителенъ и утровенъ въ тѣзи заведения; нека знае всякой че сладкитѣ свирни и пѣсни тамъ сж веригитѣ които вързватъ и тѣглятъ чловѣка къмъ Сцила и Харибда, които съсипватъ характера и убиватъ доброто му име. Нека всѣкой да бѣде благоразуменъ да ся ползува отъ опитността и нещастieto на другитѣ и да бѣга далечъ, като отъ холера, отъ тѣзи скверни заведения.

Не по малко опасни за характера сж и нашитѣ народни механи. Бѣше едно врѣме когато за Българский младежъ бѣше унижение и срамъ да стѣпи въ механата; нѣ и затова, именно, тогавашний младежъ стоеше по високо нравствено. Сега не е тѣй. Сегашний младежъ влазя въ механата съ отворено лице, сѣда на първото мѣсто, безъ всякое притѣснение си зарѣчва питието, и тогава е готовъ да зяпа за наставление отъ по старитѣ или пъкъ самъ да бърбори разни нелѣпости. Когато виното земе

надмощие и главата изгуби равновѣсието си. ушитѣ сж готови да слушатъ всичко, уста-та да говорятъ разни несмисленности. Нѣ това което ся говори и върши въ пиянство, става катадневна практика и въ трѣзвенностъ; и понеже неможе да ся допусне че каквото ся говори въ пиянство е чисто, съвѣстно и нравствено, заключението е че и народната механа е едно зло съобщество което разваля добритѣ нрави. Не дѣй я посѣщава, ако оцѣнявашъ здравието си, доброто си име и характера си.

Безнравствени книги, тѣхнитѣ автори и читатели, сж тоже зли съобщества които развалятъ добритѣ нрави.

Много неприятно ми стана единъжъ, когато единъ чуждестранецъ, прѣдъ ученицитѣ на една коллегия, каза че ученицитѣ отъ Балканский полуостровъ които ся учатъ въ Германия, прѣкарватъ повечето отъ врѣмето си въ кафенетата и механитѣ.

Ако това е истина, трѣбва ли тогава да ни е чюдно че нѣкои отъ нашитѣ Европейски въспитаници, намѣсто най добритѣ, донасятъ ни най лошитѣ нѣща отъ Европа, като безвѣрие, социализмъ и пр.? — Тѣ проповѣдватъ и пишатъ противъ религията, нѣ немогътъ съ нищо по добро да я замѣстятъ. По този начинъ тѣ въскачватъ челоуѣка на една висока стрѣмна скала и не му даватъ стѣлба да слѣзе; оставятъ го въ нѣкоя суха безводна пустиня и го не снабдѣватъ съ ястие и питие. Не обръщай внимание на думитѣ имъ, не чети книгитѣ имъ.

Живота е късъ. Има хиляди хубави книги които можешъ да четешъ за да въспиташъ умътъ си и да облагодаришъ характерътъ си.

Злитѣ съобщества развалятъ добритѣ нрави. Защо? Защото ний сме родени подражатели. Обичаме да повтаряме думитѣ и движенията на другитѣ. Ако ся събираме съ лъжцитѣ, подигравателитѣ, пияницитѣ и развратницитѣ, ний можемъ да бѣдемъ увѣрени че рано или късно, ний ще станемъ подобни на тѣхъ.

Челоуѣкъ ся познава какъвъ е отъ другаритѣ съ които ся събира. Твърдѣ вѣрно е изрѣчението че ако „ходи челоуѣкъ съ добри другари, той ще стане като тѣхъ“.

Единъ поетъ е казалъ „азъ съмъ една часть отъ всичко каквото съмъ срѣщналъ“. Единъ великъ живописецъ си турилъ правило да не глѣда на лоши картини; защото

неусѣтно той свѣмалъ лошитѣ имъ чѣрти за своитѣ си картини.

Характера е най важното и най скѣпото нѣщо въ този свѣтъ. „По-добрѣ да ти излѣзе душата, нежели лошо име“, казва народната поговорка Силата да избираме е поставена въ нашитѣ рѣцѣ. Добритѣ, разумнитѣ и благочестивитѣ сж готови да ни приемътъ въ своитѣ съобщества гдѣто ще живѣемъ единъ честитъ, безопасенъ животъ. Защо тогава да ся сдружавате съ лошитѣ и развратнитѣ и тѣй да рискуваме доброто си име и врѣмненното и вѣчното си блаженство?

Постарай се, прочее, гдѣто и да си, — у дома, въ училище, въ занаятъ, търговия, — да изберешъ добри другари които ще ти помагътъ да развивашъ онзи чистъ, святъ и благороденъ характеръ който хората похваляватъ и Богъ обича.

УМИРАЮЩЕТО БАРАБАНИКЪ МОМЧЕ.

Два или три пѣти прѣзъ живота ми, Богъ въ неговата милость се докосна до сърдцето ми, и два пѣти прѣди моето обръщение азъ бѣхъ въ пълно убѣждение.

Прѣзъ Американската война, азъ бѣхъ хирургъ въ армията на Съединенитѣ Държави, и слѣдъ битката при Гетесбургъ, имаше много стотини ранени войници въ моята болница, мѣжду които двадесетъ и осемъ бѣха така тѣжко ранени щото тѣ изискваха изведнѣжъ моето внимание — пѣком бѣ бѣха изгубили рѣка и нога, а на нѣкои трѣбваше да се отрѣжжѣтъ рѣцѣ или крака. Единъ отъ послѣднитѣ бѣше едно момче, което бѣше било само три мѣсеца въ служба, и като бѣше много младо за звойникъ, то се записа като единъ барабаникъ. Когато помощникътъ хирургъ и единъ слуга поискаха да му дадѣтъ хлороформъ прѣди операцията, той обърна главата си на страна и положително отрече да го приеме. Когато слугата му каза че това бѣше по докторска заповѣдъ, то каза «пратѣте доктора при мене.»

Когато азъ дойдохъ при лѣглото му, казахъ, «Момче, защо отричашъ да земешъ хлороформъ? Когато азъ тя намѣрихъ на бойното поле, ти бѣше въ таково лошо положение щото азъ си помислихъ че не си струва да тя земаме отъ тамъ; пѣ когато ти отвори тѣзи голѣми очи азъ си помислихъ че ти имашъ една майка нѣгдѣ която можеше въ онази минута да мисли за момчето си. Азъ не искахъ ти да умрѣшъ на полето, и тѣй заповѣдахъ да тя донесжѣтъ тукъ; нѣ ти сега си изгубилъ толкова кръвъ щото ти си твърдѣ слабъ да прѣтърпишъ една операция безъ хлороформъ; прочее пѣка ти дадемъ малко.»

То турн рѣката си на моята и гледайки мя въ лицето каза, «Докторе, една Недѣля въ Недѣлното Училище, когато азъ бѣхъ на деветъ и половина години, азъ прѣдадохъ сърдцето си на Христа. Азъ се научихъ да уповавамъ на

него тогава; азъ съмъ уповавалъ въ него до сега, и азъ зная че можъ да уповай и сега въ него. Той е моята сила и моето подкрѣпление; той ще мя поддържа когато ти отсечешъ ржката ми и кракътъ ми.»

Азъ го попитахъ тогава да ли ще ми позволи да му дамъ малко ракия. То ме пакъ погледна въ лицето и каза, «Докторе, когато азъ бѣхъ на около петъ години, майка ми колаѣничи прѣдъ мене, турѣ ржката си около шията ми и каза, «Чарле, азъ се моля сега на Исуса щото ти никога да не вкусишъ спиртни пития. Баща ти умрѣ единъ пиянецъ, и азъ общахъ на Бога, ако бжде неговата воля ти да порастешъ, щото ти да прѣдпазвашъ младежитъ отъ горчивата чаша. Азъ съмъ сега на седемнадесетъ години, нъ азъ никога не съмъ вкусилъ нѣщо по-силно отъ чай и кафе; и тъй като азъ, по всѣка вѣроятность, скоро ще отидъ въ въ присѣдствіето на моя Господъ, би ли мя пратила тамъ ти съ ракията въ моя стомахъ?»

Азъ никога нѣма да забравя погледътъ който това момче ми отправи. По това врѣме азъ мразяхъ Исуса, нъ азъ уважавахъ вѣрността на тава момче къмъ неговия Спасителъ; и когато азъ видѣхъ какъ той любеше и уповаваше до послѣдние, имаше нѣщо което покрѣти сърдцето ми, и азъ сторихъ за това момче каквото никога не бѣхъ сторилъ за който и да е другъ войникъ — азъ го попитахъ да ли иска да види капелантъ (военный священникъ). «О, да,» бѣше отговорътъ.

Когато капелантъ дойде, той изведнѣжъ позна момчето поноеже го бѣше често виждалъ на Молитвенно Събрание въ патарътъ, и когато го улови за ржката, каза, «Добрѣ, Чарле, жално ми е да те видя въ това скръбно положение.»

«О, нищо не ми е господине,» отговори момчето, «Докторътъ ми поднесе хлороформъ, нъ азъ му отказахъ; тогава той поиска да ми даде ракия, нъ азъ не щѣхъ и нея; и сега ако моя Спасителъ мя вика, азъ можъ да отидъ при него съ правъ умъ.»

«Ти може да не умрѣшъ, Чарле,» каза капелантъ, «нъ ако Господъ ще тя повика, има ли нѣщо което азъ можъ да сторя за тебе слѣдъ като ти си отишълъ.»

Капелане, моля турѣ ржката си подъ моята възглавница и земи моята малка Библия; въ нея виѣ ще намерите адреса на майка ми. Моля ти се прати я на нея, и пиши ѣ едно писмо и кажи ѣ че отъ денѣтъ богато излѣзохъ отъ дома, азъ не пропуснахъ нито единъ день безъ да четъ една частъ отъ Словото Божие, и катадневно се молихъ Богъ да благослови моята любезна майка — да ли азъ бѣхъ на пѣтъ, на бойното поле, или въ болницата.»

«Има ли още нѣщо друго което азъ можъ да сторя за тебе, момче мое?» попита капелана.

«Да; моля ти се пиши едно писмо до надзирателя на Недѣлното Училище, Улица Сандсъ, Бруклинъ, и кажи му че благитѣ думи, многото молитви и добритѣ свѣти които той ми даде, азъ никога не съмъ ги забравилъ; тѣ сж ме слѣдвали прѣдъ всичкитѣ опасности на битката, и сега въ моя уморающъ частъ, азъ моля любезния Спасителъ да благосло-

слови любезния ми старъ надзиратель; това е всичкото.»

Като се обърна къмъ менъ, то каза, «Сега Докторе, азъ съмъ готовъ, и азъ ти се общавамъ че нѣма никога да охна когато ти отсѣчешъ ржката ми и кракътъ ми, ако ти не ми дадешъ хлороформъ.» Азъ общахъ, нъ азъ нѣмахъ дързостта да зема ножътъ въ ржка да извърша операцията безъ да отидъ първо въ другата стая, да зема нѣкаква стимулация за да подкрѣпи нервите си.

Когато рѣжахъ мѣсото, Чарле Кулсонъ никакъ не пшкеше нъ когато зехъ трионътъ да отрѣже костта, момчето турѣ крайтъ на възглавницата въ устата си, и всичкото косто азъ го чухъ да изрече бѣше, «О Исусе, благословенний Исусе, стой при мене сега!» Той удържа общанията си, и и никакъ не охна.

Прѣзъ онази ношъ, азъ не можахъ да спя, защото на кѣдѣто и да се обърняхъ, азъ виждахъ тѣзи мѣки спни очи, и и когато азъ затворахъ моитѣ, думитѣ, «Благословенний Исусе, стой при мене сега,» продължаваха да звучатъ въ ушитѣ ми. Мѣжду дванадесетъ и единъ частъ, азъ оставихъ лѣглото си и посѣтихъ болницата, нѣщо косто азъ никога не бѣхъ правилъ, освѣтъ когато бивахъ нарочно повиканъ, защото имашъ силно желание да видя това момче. Когато пристигнахъ тамъ, нощний слуга ми каза че шестнадесетъ отъ безъ надеждно-болнитѣ умрѣли и били отиѣсени въ мъртвата стая. «Какъ е Чарле Кулсонъ; и той мѣжду умрѣлитѣ ли е?

«Не, господине» отговори той, «той спи толкова сладко колкото едно бебенце.» Когато отидохъ до лѣглото, му една отъ храначитѣ ми каза че около единъ частъ двама членове отъ Християнската Комисіонна на Съединенитѣ Държава минали прѣзъ болницата да четътъ и да пѣятъ духовни пѣсни. Тѣ били придружени отъ капелана, който колаѣничилъ при лѣглото на Чарле Кулсонъ и възнесълъ една тепла и душе-сбуждающа молитва, слѣдъ която тѣ пѣли, стояще на колѣне, най-сладката отъ всичкѣ химни, «О Спасителю Христе» въ която и Чарле зель участне. Азъ не можахъ да разбера какъ това момче което бѣше прѣкарало такива ужасни болки, можаше да пѣе.

Петъ дни слѣдъ като отсѣкохъ ржката и крака на това любезно момче, то пратило да ме викатъ, и отъ него, прѣзъ онзи день, азъ чухъ първото Евангелско Слово. «Докторе,» каза то «моето врѣме дойде; азъ не очаквамъ да видя друго слънце да изгрѣе; нъ, благодаря Богу, азъ съмъ готовъ да отидъ, и прѣди да умрѣ, азъ желая да ти благодаря съ всичкото си сърдце за твоята благость къмъ мене. Докторе, ти си Евреинъ; ти не вѣрвашъ въ Исуса; ако обичашъ, стой тука и глѣдай мя когато умирамъ, уповающъ въ мойтъ Спасителъ до послѣдната минута на мойтъ животъ.» Азъ се постаряхъ да стоя, нъ азъ неможахъ, защото азъ нѣмахъ дързостта да стоя и да гледамъ едно умирающе Християнско момче което се радва въ любовта на онзи Исусъ когото азъ бѣхъ поучаванъ да мразя, и тъй азъ набързо оставихъ стаята. Около двадесетъ минути слѣдъ това, единъ слуга, който ме намерѣ сѣдящъ въ мойта канцелария, моето лице

покрито съ ржката ми, каза, «Докторе, Чарле Кулсонъ жее да ви види.»

«Азъ го видѣхъ ей сега, и не можъ да го видя пакъ,» отговорихъ азъ.

«Нъ, Докторе, той казва че той трѣбва да ви види още еднажъ прѣди да умрѣ.» Азъ сега рѣшихъ да го видя, да му кажа една любезна дума и да го оставя да умрѣ, нъ азъ рѣшихъ че никоя негова дума нѣма да мя повлияе ни най малко колкото се отнася до Исуса. Когато влѣзохъ въ болницата, азъ видѣхъ че той бързо приближаваше крайтъ, и тъй сѣднахъ при лѣглото му. Като мя покани да го хвана за ржката, той каза «Докторе, азъ тя обичамъ защото си Евреинъ; най добрий приятель когото азъ имахъ въ този свѣтъ бѣше единъ Евреинъ.»

Азъ го попитахъ кой бѣше той? Той отговори, «Исусъ Христосъ, съ когото азъ искамъ да те запозная прѣди да умрѣ; и ще ли ми обѣщаешъ, Докторе, че каквото ти кажа ти нѣма никогда да го забравимъ?»

Азъ обѣцахъ; и той каза «прѣди шесть дни, когато ти отсѣче ржката и кракътъ ми, азъ се молихъ на Господа Иисуса Христа да обърне твоята душа.»

Тѣзи думи потънаха дълбоко въ сърдцето ми. Азъ не можѣхъ да разберъ какъ, когато азъ му припчинявахъ най ужасна болка, той можеше да забрави съвършено себе си, и да не мисли за нищо друго освѣтъ за неговий Спаситель и моята необърната душа. Всичко което азъ можяхъ да кажа бѣше, «Добрѣ, мое любезно момче, ти скоро ще се освободишь.» Съ тѣзи думи азъ го оставихъ, и двадесетъ минути по послѣ той заспа, «безопасно въ Христовитѣ ржци.»

Стоитни войници умрѣха въ моята болница въ време на войната, нъ азъ придружихъ само единъ до гробътъ, и той бѣше Чарле Кулсонъ, барабанчикътъ момче, и азъ отидохъ три мили да видя гробътъ му. Азъ заржчахъ да го облѣкътъ въ една нова униформа, и да го турятъ въ единъ офицерски сандъкъ съ едно знаме на Съединенитѣ Държави върху него.

Умиращитѣ думи на това любезно момче произведохъ едно дълбоко впечатление върху менъ. Азъ бѣхъ богатъ по онова време, и бѣхъ готовъ да дамъ послѣдната си паричка ако можѣхъ да почувствувамъ къмъ Христа както чувствуваше Чарле; нъ това чувствование не може да се купи съ парич. Уви! азъ скоро забравихъ всичко относително малкото слово на мойтъ Християнски войникъ, нъ не можяхъ да забравя самото момче. Азъ сега зная че тогава азъ бѣхъ подъ дълбоко убѣждение за грѣхъ, нъ азъ се борихъ срѣщу Христа съ вепчката омраза на единъ правовѣренъ Евреинъ почти за десетъ години; най-послѣ молитвата на любезното момче се отговори и Богъ обърна моята душа.

Около осемнаесетъ мѣсеца слѣдъ моето обръщанне, азъ посетихъ едно молитвенно събрание една вечеръ въ градътъ Бруклинъ. То бѣше едно отъ тѣзи събрания въ които Християнитѣ свидетелствуватъ за Спасителската къмъ тѣхъ любовь. Слѣдъ като говориха нѣколцина, една стара госпожа стана, и каза, «Драги приятели, може би тази е послѣдната

ми привилегия да свидетелствувамъ за Христа. Нашия домашенъ докторъ ми каза вчера че дѣсния ми дробъ е почти цѣлъ исчезналъ, и че лѣвийтъ ми е много заразенъ, тъй щото азъ ще бѣдъ съ васъ много малко време; нъ каквото е останало отъ менъ, то принадлежи на Исуса. О, велика радостъ е да зная че азъ ще срѣщамъ моето момче съ Исуса въ небето. Синъ ми бѣше не само войникъ за своето отечество, нъ и войникъ за Христа. Той бѣше раненъ въ битката при Гетесбургъ, и падна въ ржцетѣ на единъ Еврейски докторъ, който му отсѣче ржката и кракътъ, нъ той умрѣ петъ дни слѣдъ операцията. Священникътъ на полка ми писа едно писмо, и ми прати синовата ми Библия. Въ това писмо ми се извѣсти че мойтъ Чарле, въ смъртний си часъ, повикалъ Еврейски докторъ, и му казалъ „Докторе, прѣди да умрѣ, азъ искамъ да ти кажа че прѣдъ петъ дни когато ти ми отсѣче ржката и кракътъ, азъ се молихъ на Господа Исуса Христа да да обърне твоята душа,“

Когато азъ чухъ думитѣ на тази госпожа, азъ не можихъ повече да стоя миренъ. Азъ оставихъ столътъ си, отидохъ при нея и като я хванахъ за ржката, казахъ, «Богъ да те благослови драга сестро. Молитвата на твоео момче се чю и отговори. Азъ съмъ Еврейски докторъ за когото вашия Чарле се моли, и неговий Спаситель е сега мой Спаситель.

СЪНЪТЪ.

Расказъ.

Продължителната расходка изъ гората бѣше мя много уморила и азъ лѣгнахъ и заспахъ подъ едно отъ хубавитѣ сѣнчасти дървета.

Каато заспахъ, сънувахъ че дойде при мене единъ свѣтълъ ангелъ и мя глѣдаше съ съжалѣние и скърбъ. Азъ бѣхъ въ недоумѣние отъ този гостенинъ. Слѣдъ малко той така почна да говори: *може е умишленъ.*

— „Деньтъ прѣвали и се свършва; скоро нощта ще настѣпи. Може би моя Господъ тази нощъ ще ти извика отъ този свѣтъ въ другия. Слушай това което ще ти кажа. Ти ще бѣдешъ испъденъ отъ присѣствието Му, защото твоята одежда е много опятнена отъ грѣхъ“.

— „Опятнена?“ попитахъ азъ изуменъ. „Моитѣ дрѣхы сж опятнени? Азъ не виждамъ това“.

— „Диаволътъ тя направилъ да не виждашъ“, отговори Ангелътъ, „за да ти се струва че си чистъ, безпороченъ и добъръ въ своитѣ си очи. Той сега лъже, нъ въ смъртния ти часъ, ти ще видишъ всичката истина — ще видишъ че смъртъта ще бѣде начало не на вѣчното блаженство, но на вѣчното окаянство за тебе“.

— „Покажи ми“, помолихъ азъ, „пятната, за които говоришъ доклѣ още не е късно“.

— „Добрѣ“, каза ангелътъ и съ това ми подаде едно околчество червеникаво стъкло, срѣдата на което бѣ тъмно-червено.

— „Приложи това стъкло къмъ твоитѣ дрѣхи и то ще ти покаже онова, което ти сега не виждашъ“.

Азъ взѣхъ стъклото, приложихъ го къмъ моитѣ дрѣхи и съ ужасъ съгледвахъ че то се покри съ патна отъ различна величина. Нѣкои отъ тѣхъ бѣха твърдѣ голѣми; други, пакъ, бѣха така малки, че едва можахъ да се видятъ. Така и шаркитѣ имъ бѣха различни: нѣкои бѣха по свѣтли, други по тъмни. Нѣкои бѣха по тъмни отъ въглища. Всяко отъ тѣхъ имаше отдолу подписано названието на онзи грѣхъ, който то изображаваше. Спорѣдъ като моя погледъ ся спираше ту на единъ ту на другъ грѣхъ, съществуването на които азъ даже не подозирахъ въ себе си, азъ дохождахъ въ ужасъ и безмълвено гедяхъ на моя събесѣдникъ.

— „Зародникътъ на всякой грѣхъ се намира въ човѣческото сърдце“. *фантазия*.

Азъ пакъ приложихъ стъклото въ дрѣхитѣ ся. Изведнѣжъ вниманието ми бѣше привлечено отъ огромното пятно, което, ми се струваше, че все по тъмно ставаше, до като го разгледвахъ. Отдолу бѣше подписано съ едри букви „Убийство“.

— „Това е несправедливо! не е истина! „Извикахъ азъ като махнахъ стъклото отъ дрѣхитѣ. „Най-злиятъ ми врагъ не би могълъ да ми изобличи въ толкова страшно прѣстѣпление!“

— Прѣди двадесетъ и петъ години“, каза ангелътъ, „ти си ся ползувалъ съ постоянното и скѣпо гостопримство въ домътъ на единъ богатъ старецъ, твой чичо. Всички мислихъ, и ти въ това число, че слѣдъ смъртта на стареца всичкия му имотъ ти ще наслѣдишъ. Врѣмето минаваше; тебе испратихъ въ училище; ти си билъ неразуменъ и лекомисленъ. Въ училището ти свърза тѣсно приятелство съ единъ отъ твоитѣ другари, много добъръ младежъ, който имаше силно влияние върху тебе, и всячески ся старееше да тя въздържа отъ зло. Чичо ти го покани у дома заедно съ тебе и скоро го оцѣни и обикна твърдѣ много. Слѣдъ нѣколко врѣме старецътъ се помина и ти вървѣше слѣдъ смъртнитѣ му останки като неговъ най-близъкъ роднина и единственъ наслѣдникъ. Наскоро слѣдъ погребението, приятелитѣ и домашнитѣ му бѣха поканени да присѣдствуватъ при отварянето на завѣщанието. — Какъ приблѣднѣ ти когато чу че по голѣмата частъ отъ имуществото чичо ти завѣща на другарътъ, а пъкъ на тебе е била оставена само една частъ отъ онова за което ти мислѣше че ти ще наслѣдишъ. Исповѣдай сега, уталожили се въ тебе, сега слѣдъ двадесетъ и петъ години, горчивото чувство на завистъ и негодувание изникнало противъ човѣкъ съвсѣмъ невиненъ? Да, той бѣше съвсѣмъ невиненъ и тя увѣряваше въ това, но ти не искаше да му повѣрвашъ. Той се отричаше отъ неговата частъ и тя

умоляваше да я приемешъ, но ти съ гордостъ отритна това прѣдложение и прѣдишното тѣсно приятелство се замѣни съ крайна умраза въ него. —

Всичко това азъ си припомнихъ твърдѣ живо и ясно, и горчивото чувство на омраза така мж ударил, щото всяката ми кръвъ нахълта въ сърдцето.

— „Всякой който ненавижда брата си, човѣкаубийцъ е, и знаете че никой човѣкаубиецъ нѣма животъ вѣченъ да прѣбѣжда въ него,“ (1 Иоан. 3;15) продължаваше да говори Ангелътъ; „ти си извършилъ убийство не съ ржката но съ сърдцето; и сърдцевѣдецътъ Богъ вижда този твой грѣхъ, ако и да не го съзнавалъ ти самъ. Отъ много врѣме на самъ това пятно лѣжи на твоята нераскаяна душа и отъ година на година то все по черно става“.

По-черно става! И каква полза е отъ това, че хората ми смѣтатъ за добъръ и достоинъ за почитание човѣкъ, ако прѣдъ очитѣ на Вѣчния Сѣдня душата ми е покрита съ тѣжкото пятно на грѣха и отъ година на година това пятно все по черно става. Гласътъ на Ангела изведнѣжъ ми смѣкна отъ високата на моята гордостъ и себепочитание и мя хвърли въ прахътъ прѣдъ праведния Божий Сѣдъ. И не само това пятно тѣжѣше върху ми; азъ видѣхъ още множество други, които всички, като тѣжко брѣме тѣжѣха върху моята душа, — тѣжѣха толкова много, щото дишането ми почна да се прѣкъсва и азъ тѣжко изпшкахъ, заплакахъ и простирайки ржцѣтъ къмъ ангела, прѣзъ съзри извикахъ:

— „Помогни ми! погинувамъ. . . . .“

— „Отдавна, много отдавна“, каза ангелътъ съ своя тихъ, небесенъ гласъ, „безъ малко прѣди двѣ хиляди год. на земята ся яви единъ Ангелъ, за да извѣсти на хората голѣма радостъ. Той имъ извѣсти че спасителъ ся роди на грѣшната земя за погиналитѣ грѣшници. Същата радостъ азъ ти възвѣстявамъ днесъ. Стани и ся възрадувай и ти: Христосъ ся роди за погиналитѣ; зарадъ тѣхъ Той умрѣ и въскръсна; и сега Той ходяествува зарадъ тѣхъ и ги вика къмъ покаяние и новъ животъ. Днесъ този животъ ся открива и на тебе: „Дързай чадо, прощаватъ ти ся грѣховетъ“, каза Христосъ на единъ бѣденъ страдалецъ. Той съжитѣ думи говори и на твоята бѣдна душа; Неговата всепрощающа любовъ ще взиме и твоитѣ грѣховни патна“.

Моя погледъ неволно падна на страшното пятно върху дрѣхитѣ ми и азъ трѣпнахъ въ ужасъ.

— „Даже и това пятно?“ попитахъ азъ развълнуванъ.

— „Да, даже и това“, отговори Ангелътъ, „вървашъ ли въ това?“

— „Вървамъ, Господи, помогни на моето неврѣ!“ отговорихъ азъ съ съзри. — *А. И. С.*

Богъ, съзидателъ и спасителъ на всѣхъ

ХРИСТИАНСКАТА РЕЛИГИЯ Е СИЛА.

Епископъ Хуиплъ, разказва слѣдующето: еднѣжъ, когато дошли нѣкои забѣлѣжителни посѣтители на една отъ неговитѣ мисионерски станции, Индийцитѣ приготвили една пантомима за забавлението на епископътъ и неговитѣ приятели. Главатарътъ Уа-а-букотъ го попиталъ: желае ли вашия приятелъ да знае историята на Огрибванитѣ? Ще обича ли той да я чуе?“

Като получилъ утвърдителенъ отговоръ, тѣй продължилъ: Прѣди да дойде бѣлий чловѣкъ, горитѣ и полѣнитѣ бѣхъ пълни съ дивячъ, езерата и рѣкитѣ пълни съ риба, и дивий орисъ бѣше даръ отъ Великий Духъ на червения чловѣкъ. Азъ ще ви покажа нѣкои отъ нашия народъ както тѣ бѣха прѣди дохожданието на бѣлий чловѣкъ“.

Къщнитѣ врата ся отвориша и единъ Индиецъ излѣзе, облѣченъ въ кожи и окиченъ съ боядисани таралежови бодилки, и при него една Индийка въ едно чисто кожно облѣкло. Главатарътъ каза: „Отче, такъви бѣха Индийцитѣ прѣди да дойде бѣлий чловѣкъ. Да ти кажя ли какво стори за насъ бѣлий чловѣкъ? Той каза, вий нѣмате къщи, нито огненни коне, нито огненни варки, нито книги, нито орѣдия за работа, дайте ни вашата земя, и ний ще направимъ вашитѣ хора като бѣлий чловѣкъ“.

Тогазъ излѣзе единъ чловѣкъ съ окалено лице, съ една скъсана бланкета, и при него една жена съ скъсана дрѣха отъ евтина басма. Главатарътъ извика: „О Господи, туй Индиецъ ли е? Какъ стана това?“

Индиецътъ извади отъ подъ бланкетата си едно черно шише и каза „Искутувабо (огненна вода), бѣлий чловѣкъ ни я даде“.

Тогавъ главатарътъ каза: „Прѣди много мѣсяци, единъ бѣденъ бѣлъ чловѣкъ дойде да ни види. Ний мразяхме бѣли чловѣци и не искахме да ги слушаеме. Нъ всякоя година когато слънцето бѣше ей толкова високо, ний знаяхме че ще видимъ онзи бѣлий чловѣкъ да иде прѣзъ гората. Ний свикахме едно събрание. Ний ся питахме, защо той дохожда? Той не тргува. Той не иска нищо отъ насъ, може Великий духъ да го е пратилъ. Ний слушахме и приехме въ сърдцата си каквото ни казваше той. Да ви кажя ли какво стори той за насъ?“

Тогавъ излѣзе отъ къщата единъ Индиецъ облѣченъ въ хубави черни дрѣхи при

него една Индийка така сѣщо добръ облѣчена. Главатарътъ каза „Приятели, тази е едничката религия въ свѣта която може да подигне чловѣка отъ калъта, и да му каже да нарича Великий Духъ свой баща“.

Единъ безвѣрникъ пѣтешественникъ който присѣтствувалъ тамъ, сграбчилъ ржката на Епископа Хуиплъ и извикалъ: „Всичкитѣ доказателства които азъ съмъ челъ въ зашита на Християнството не могатъ да ся сравнятъ на това което азъ днѣсъ видѣхъ“.

Д-ръ Банксъ.

По Китайски. Единъ Китаецъ ся разболѣлъ отъ силенъ ревматизмъ. Той търпѣлъ болкитѣ за три дни, като не искалъ да приеме цѣрове отъ „чуждестраннитѣ дяволи“. На четвъртий день единъ туземецъ докторъ билъ повиканъ. Той ся произнесълъ че болкитѣ сѣ причиняватъ отъ присѣтствието на една отровна змия въ тѣлото на болнийтъ, и почналъ да ся приготвява за цѣрението. Прѣчи отъ темянови дърва били запалени и поставени прѣдъ вратата и въ стаята. Една връска фишеци била запалена, и една магическа книга залѣпена на стѣната. Това ся направило за да ся испѣдятъ злитѣ духове и да ся привлѣкътъ добритѣ. Доктора тогава написалъ нѣщо на една дебела книга съ червенъ моливъ, и я запалилъ. Слѣдъ като изгорѣла, пепельта била турена въ една чаша вода и дадена на болнийтъ да я испие. Слѣдъ това той напълнилъ една голѣма паница съ чай отъ разни трѣви и зарѣчалъ да ся дава на болний по една чаша на часъ. Слѣдъ това, съ една дълга игла потопена въ менто, той бодналъ деветъ пѣти тѣлото на болния. Той направилъ това много искусно, като отбѣгвалъ крѣвнитѣ сѣдове, щото крѣвотечението било незначително. Тогавъ той залѣпилъ всичко боднато мѣсто съ едно кафево лѣпило върху което турилъ по една черна книга. Разноскитѣ за визита и цѣрове били 2.50 лев. Болния скоро заспалъ, и на другия день казалъ че болкитѣ изчезнали. Той останалъ въ стаята си още два дни и прѣкарвалъ врѣмето си въ говорение, смѣяние, пушение цигари и понѣкога афионъ и тогава ся обявилъ за съвършено оздравѣлъ. Лѣпилото и книгата били оставени догдѣ сами паднали. Кожата била гладка и бѣлѣзитѣ едва ся познавали. Той увѣрявалъ всички че отровната змия въ тѣлото му е вече съвършено мъртва.

Около Свѣта.

Кореа.

Жителитѣ на тази малко извѣстна земя ся живо интересува въ Християнската религия. Въ едно мѣсто 10, въ друго 50, въ трето 73 и пр. ся изявило желание да се присъединятъ къмъ църквата.

Унищожението на Робството.

Съ една прокламация, Занзибарский Султанъ запрѣщава търговията съ роби по всичкото си царство. Чюдното е че това не е станало много по рано, тъй като Занзибаръ е подъ защитата на Англия която не позволява търговия съ роби нигдѣ въ своята про странна Империя.

Прѣдполагало ся че може да има съпротивление отъ страна на Арабитѣ и всички търговци съ роби, нъ тѣ приели прокламацията съ покорностъ. Всичко било тихо въ градътъ, при всичко че Английски моряци били готови да навлѣзътъ при първий знакъ на смущение.

Мадагаскаръ.

Прѣди да бѣше присъединенъ на Франция, този островъ ся наслаждаваше съ пълна религиозна свобода. Нито Католикъ, нито Протестантинъ бѣше ненавизданъ за религиознитѣ си убѣждения. Нъ отъ какъ ся присъедини къмъ Франция, работата тръгна другояче. Иезуититѣ употребяватъ всякакви мѣрки да искоренятъ Евангелското богуслужение отъ острова. Тѣ сж вече завзели много Евангелски църкви и сж ги обърнали въ Католически. Френското правителство прогласи че ще има религиозна свобода, нъ колко важи това, когато неговитѣ чиновници не прилагатъ законътъ въ дѣйствиe, нъ мълчеливо глѣдатъ когато на Евангелскитѣ общества ся отнематъ молитвеннитѣ домове. Това май не е похвално за една република която проповѣдва „Свобода, Братство и Равенство“, а практикува съвършено противното.

Африка.

Спорѣдъ Епископъ Тжекъръ, Християнството напрѣдва чудесно въ Африка. Той основава думитѣ си на фактитѣ събрани отъ разнитѣ работници. Въ шестнадесатѣ провинции на Уганда, отъ които има свѣдѣния,

има 57380 „читатели“. Единъ „читателъ“ не е всякога единъ Християнинъ, нъ единъ който прочита Словото Божие и испитва Християнската религия. Мѣжду тѣзи ся намиратъ нѣколко главатарии които сж усърдни Християни. Въ Виктория Нианза има тридесетъ и петъ острови, и отъ тѣхнитѣ жители около 6400 ся „читатели“. Има 321 църкви въ които ся помѣщаватъ около 50.000 души.

Числото на проповѣдници и учители е 725 Мнозина отъ тѣхъ нѣматъ високо възпитание, нъ казва ся че тѣ притѣжаватъ едно съвършено знание на евангелисто въ главитѣ си и любовта Божия въ сърдцата си. Жителитѣ на Баганда не четътъ Словото Божие повърхностно, нъ иждивяватъ цѣли часове въ сравнение и испитване неговитѣ истини. Слѣдствието е че тѣ знаятъ Евангелието много по добръ отъ обикновеннитѣ Християни които сж били родени въ Християнски домове. Человѣци които нѣкога сж живѣяли въ пиянство, развратъ и всички гнѣсни грѣхове, днесъ сж свободни отъ тѣхъ, и живѣятъ чистъ, примѣреть Християнски животъ. Едничкото нѣщо което ще подигне Африканецътъ и морално и материално, и ще го освободи отъ сѣеипателнитѣ мѣжду особни войни и проклѣтата робска търговия е чистата Християнска религия. Дано Богъ да благослови дѣлото на работницитѣ си въ Африка.

ПАМЕТЬТА НА ЕДНА МАЙКА.

Благословенна е паметта на една добра майка. Тя тече къмъ насъ като едно хубаво благоухание на нѣкое горско цвѣте. Музиката на дурги гласове може да се изгуби, нъ паметта за нея ще ечи въ душнитѣ ни за всегда. Други лица ще изчезнатъ и ще се забравятъ, нъ нейното ще силе догдѣто видѣлината отъ небеснитѣ врата ще освѣтли и нашитѣ лица. Когато нѣкога верѣдъ нашия занятъ животъ нашитѣ позѣ се повърнатъ пакъ къмъ стария домъ и прѣкратятъ истритий прагъ, ний се спираме още еднижъ въ старата стая освятена отъ нейното присѣствие, и тогава какъ дохожда върху насъ чувството на дѣтинската невинностъ и зависимостъ, когато ний колѣничимъ въ вечерний часъ гдѣто прѣди много години колѣничяхме на майчиното си колѣно, шепнѣйки „Оче Нашъ.“ Колко пѣти когато искусителътъ ни примаваше, паметъ-

та на онѣзи святи гласове, онѣзи майчини думи, нейната вѣра и молитва, ни спасяваха отъ потъване въ бездната на грѣхъ. Годи- нитѣ сж натрупали голѣми прѣспи мѣжду нея и насъ, нѣ тѣ не сж скрили отъ лице- то ни славата на нейната чиста несебе- любива любовь.

ЕВРЕИТЪ И ХРИСТИАНСТВОТО.

Единъ французинъ, пишущъ въ „Revue des Revues“, върху „обръщанието на Евреитѣ“, казва въпрѣки плодовитостта на Еврейскитѣ фамилии, числото на Евреитѣ не ся вижда да е по голѣмо отъ колкото бѣше прѣди тридесетъ години; въ 1843 год. половината отъ Еврейското общество въ Берлинъ било напуснало религията на бацитѣ си; че мѣжду 1890 и 1893 год., 711 Еврейски фамилии въ сжщия градъ били обърнати въ Протес- танство; че въ 1895 год. въ Виена само по- вече отъ четири стотинъ и петдесетъ Евреи станали Католици; че въ Руссия и Полша обръщанията били толкова многочисленни щото не ги и брояли вече. Той си изяснява тѣзи обръщания съ натискътъ и разнитѣ го- нения, и мисли че числото е може би много по- голѣмо, тъй като обръщеницитѣ отбѣгватъ да привличатъ внимание къмъ прѣдишната си вѣра или отстѣпленieto имъ отъ нея.

Той изяснява това съ фактътъ че когато Французкий министеръ на Финанцитѣ, Ашилъ Фулдъ, умрѣлъ, Наполеонъ III, по- канилъ главний равинъ въ Паризъ да про- изнесе погѣрбалното слово, и тогава ся узна- ло че той билъ Католикъ за около двана- десетъ години прѣди смъртъта си.

Този Французинъ дава единъ дългъ спи- съкъ на имена и фамилии забѣлжителни въ Европа, които сж били сами Евреи или по- томци на Евреи. Още по интересно става ко- гато той потвърждава че потомцитѣ на фи- лософитѣ, съ които сегашното Еврейство ся гордѣе, сж почти всички станали. Христи- ани, и въ тѣзи случаи сж забѣлжителни за благочестие и усърдие. Той казва че Изра- илъ Якобсонъ, познатъ като реформаторъ, ималъ единъ синъ който станалъ Протес- тантски свѣщеннослужителъ.

Най послѣ той казва че въ 1820 год., нѣ- кои Евреи въ Германия основали едно дру- жество да противодѣйствува на наклонноста къмъ Христианството, нѣ то траяло само нѣколко години, и ся растурило защото твър-

дѣ много отъ неговитѣ членове били при- гърнали Христианството, и единъ отъ тѣхъ билъ прочютий Хайнрихъ Хайне. Той каз- ва че мѣжду 1880 и 1890 год., въ Велика Британия само, двѣстѣ свѣщеннослужители отъ Еврейско происхождение били рѣкополо- жени. Той припомня фактътъ че нѣколко кни- ги били писани да докажатъ че папа Пий IX, билъ произлѣзълъ отъ Еврейска фамилия, и спомѣнува нѣколко владици, и двама за- бѣлжителни архиепископи отъ Еврейско происхождение, въ Католическата църква.

X. A.

НИЙ ЩЕ СЯ СРѢЩНЕМЪ ПАКЪ.

То може да не стане за години, нѣ нѣ- къдѣ, нѣкой день, ний ще ся срѣщнемъ пакъ. Съ всичката имъ сегашна дѣйствителностъ и живостъ, тѣзи днешни мисли, и дѣла и страсти, ще ся повърнатъ при мене, и азъ ще трѣбва да ги глѣдамъ въ лице.

Тѣ ще дойдатъ лишени отъ всичкитѣ тѣх- ни покривки, и всѣкой цвѣтъ съ който на- шето въображение ги обкичваше ще бжде опадаль, голи, сухи, само скелетътъ на наши- тѣ мисли, тѣ ще ся повърнатъ, и ний ще ги видимъ както си ся въ всичката имъ ху- бостъ или грозота. Миналитѣ дѣла на на- ший животъ не сж исчезнали, тѣ си оста- ватъ за всегда сжщитѣ. Памятъта снѣма кар- тината на всѣкое дѣло и я окачва на ду- шевнитѣ стѣни за бждѣще отношение. Не прави разлика да ли ний желаемъ или не, никое дѣло нѣма да ся изличи отъ памя- тъта. Ний ще срѣщнемъ пакъ всички, и ще ги познаемъ. Отъ тѣхното присѣствие нѣма да избѣгнемъ, тѣ ще дойдътъ съ мълчели- во краснорѣчие да ни донесътъ утѣшение или изобличение.

Не въ утринъта на живота когато сърд- цето сияе съ очаквание и надѣжда, когато всичко е ново, и слънцето на утринъта изли- ва смѣкчающи зари еднакво на сухитѣ до- лини и зелѣнитѣ хълмове, не тогава, когато прѣстътъ на надѣждата всѣгда посочва къмъ бждѣщето; не въ пладнето на живота, кога- то всичко е дѣйствителностъ, когато наши- тѣ длѣжности поглѣщатъ всичкото ни врѣ- ме, животътъ въ сърдцата ни бие, бие, подъ жаркото съприкосновение на настоящето; не тогава; нѣ въ вечерно врѣме когато слън- цето е отишло задъ насъ и ний обръщаме жални поглѣди къмъ скороизчезнуваущитѣ

зари които освѣтляватъ тъмнитѣ сиви, нощни небеса. Тогава, когато нѣма повече интересъ въ бъдещето, памятьта ни донася нейнитѣ картини да ги глѣдаме.

Една по една, не измѣнени, неизмѣняеми, тѣ дохождатъ. Сжичий радостенъ и съчувствителенъ погледъ къмъ единъ страдалецъ, една благодарна цѣлувка по лицето на една търпелива майка, една блага дума, едно благородно щедро себепожертвование. О, благословенъ даръ, който ни дава сила да задържае миналото! Нъ, ахъ, тука има една сълза, една сълза въ окоето на единъ приятелъ, тази картина е скръбна, нека я забравя. Тя съдържа една несмислена гнѣвна дума която азъ никога не трѣбваше да изрѣка. Нека я прѣмахна: нъ не. Ето тука друга. Азъ си обръщамъ на страна очитѣ като виновникъ, туй е картината на единъ день на унижение и срамъ, единъ день на измама и себелюбие. Азъ си затварямъ очитѣ, нъ мож ли азъ да изгоня картината? Тука пакъ има една картина на единъ сгоденъ случай да ся помогне на единъ нещастникъ, нъ това никога не ся извърши. О мъчително раскаяние! Ще ли мя гони за всегда? И тѣй тѣ дохождатъ отъ крѣпостъта на памятьта, краката имъ съ обуца на мълчанието, слаби духове на миналитѣ дни, и пълнятъ стаята ми съ тѣхното познато присѣствие. Тѣжни изобличителни очи които донасятъ скръбъ и горчивина. Блаженни сж устнитѣ които ся усмихнуватъ съ старата весела усмивка.

И тѣй всички нѣща ся повръщатъ пакъ, съ всичката си особенностъ и съ всичката си сила за да донесътъ удоволствие или печаль, Ахъ! ако можяхме само да си осмислимъ важността на единъ добръ и ждивенъ животъ, на единъ умъ добръ напълненъ съ картини които ще ни причиняватъ удоволствие като си ги припомяме. Безъ друго бъдещето ще донесе своето възнаграждение. Отъ себе си ний нѣма да избѣгнемъ, и всякога ще помнимъ какви сме били еднѣжъ.

„Само да знаяхъ“, викамъ азъ, когато наближава нощта, и простирамъ ржцѣтъ си къмъ миналото, къмъ видѣлината която бързо исчезнува. „Само да знаяхъ!“ О, суетно раскаяние! X.

ЩЕ ДОЙДЕ. —

Кое ще дойде? Ще дойде старостъ, ще дойде смъртъ, ще дойде минутата, когато ти

ще погледнешъ за послѣденъ пътъ на този свѣтъ, ще дойде и послѣдната борба на душата съ тѣлото. Ще дойде часътъ, когато ще тя положатъ въ меката земя, ще тя засипатъ въ твоето тѣсно жилище и трѣва ще израсте надъ него. Всичко, всичко това ще дойде за всѣкой чловѣкъ, за тогози който пише тѣзи рѣдове и за онѣзи които ги четатъ. Всички ще прѣминатъ отъ тази земя и ще отстъпятъ мѣсто за други поклѣния. Да, ще дойде и денътъ на послѣдния Сждъ. Ще дойде явленieto на Сина Божия на облацитѣ небесни: ще дойде минутата когато ще ся отворитъ книгитѣ, когато ти ще застанешъ прѣдъ свѣтлия и величественния Прѣстолъ Божий, и когато ще ся произнесе твоята присѣда, която ще рѣши твоята сждба за прѣзъ цѣлата вѣчностъ.

А послѣ що?

ПОМИСЛИ ЗА ТОВА.

Каквито и да сж слабоститѣ и недостатѣцитѣ ни, които, може би, ще споменжтъ чловѣцитѣ около насъ слѣдъ като ние прѣминемъ отъ този свѣтъ, но да не сж каже че сърдцето ни е било жестоко, не доброжелателно и оттласкающе. Ние сме родени да живѣемъ между чловѣцитѣ, за това да прѣтърпѣваме на братията си като помнимъ увѣщанията на Ап. Петръ. „бждѣте братолюбиви, милостиви, дружелюбиви,“ и на Ап. Павелъ: „Обичайте ся единъ другъ съ братска любовь; прѣваряйте ся да си отдавате единъ на другъ почитъ.“ А. И. С.

ЧУДЕСНАТА МОЛИТВА.

Коя молитва? Която си научилъ отъ майка си. Помислювалъ ли си нѣкога, какво съдържа тя при всичката ѣ краткостъ? Както скжция диамантъ въ царската корона, блѣщи тя съ много цвѣтенъ блѣскъ.

Тя ни учи да гледаме на Бога като на нашъ Отецъ: „Отче нашъ.“

Тя ни подбужда да възвисимъ мислитѣ и желанията наши къмъ небето: „който си на небеса“.

Тя ни казва, че ние сме длъжни съ благоговение да почитаме Небесния ни Отецъ: „да се святи името Твое.“

Тя вдъхнува намъ ревността за распространение на Евангелието: „Да дойде царството Твое.“

Тя ни вдъхнува духътъ на покорностъ и

радостно послушание на Бога: „да бже волята твоя, както на небето така и на земята.“

Духътъ на дѣтинската зависимост и упование: „Хлѣбътъ нашъ насъщный дай го намъ днесъ.“

Духътъ на любовь и прощение: „и прости ми дълговетъ наши, както и ний прощаваме на нашитѣ длъжници.“

Духътъ на разума и вниманието: „и не въведи насъ въ искушение, но избави насъ отъ лукаваго.“

Най-послѣ духътъ на истинско поклонение: „Защото е твое Царството и силата и славата въ вѣки. Аминъ.“

Наистина, чудесна е онази молитва! Исусъ Христосъ на учи насъ на неж. А кой по добръ може да знае, какъ по добръ и за какво именно трѣбва да ся молимъ на Нашия Отецъ Небесенъ?

ПОСЛѢДНИ ДУМИ НА ВЕЛИКИ УМИРАЮЩИ МЪЖИЕ.

Адамъ, Д-ръ учителъ, въ Единбургъ — „Почна да ся стѣнява, момчета; вий можете да си отидете у дома.“

Адамъ, Джонъ К. (1767-1848). Американски държавенъ мъжъ — „Туй е послѣдното отъ земята! азъ съмъ доволенъ!“

Адисонъ, Иосифъ (1672-1719), Английски авторъ — „Азъ пратихъ за тебе за да видишь въ какъвъ миръ единъ Християнинъ умира.“

Алфиери, Витторио (1740-1803). Италиански поетъ — „Степени ржката ми, драгий приятелю; азъ умирамъ!“

Арнолдъ, Бенедиктъ (1740-1801). Американски генералъ — „Нека умрж въ старата униформа съ която участвахъ въ биткитѣ. Богъ да мя прости ако пѣкога облъкохъ пѣкоя друга!“

Арриа (умръ 40 сл. хр.), Римлянка — „Мой Пягусъ, нѣма болки.“ (На мъжътъ си).

Бесфордъ, Хенри (1370-1447), Английски Кардиналъ — „Какво! Не може ли смъртъта да ся подкупи?“

Болейнъ, Анна (1507-36), жена на Хенри VIII отъ Англия, и майка на царица Елисавета — „Единъ ударъ ще я отсѣче.“

Брекенриджъ С. М. (умръ 1891), Американски Юристъ — „Азъ мисля че съмъ вѣрно извършилъ длъжността си къмъ Бога и църквата. Азъ ся надѣя вий ще мя извините отъ понататъшни. —

Бронтъ, Чарлота (1816-55), Английска писателка — „Азъ нѣма да умрж, щж ли? Той не ще да ни раздѣли, ний сме били толкова щастливи!“ (На мъжя си).

Бжкландъ, Францисъ (1826-80), Английски натуралистъ. — Азъ отивамъ на единъ дългъ пътъ, и ще видя чудесни животни по пътътъ.“

Буркъ, Едмундъ (1730-97), Английски държавенъ мъжъ — „Богъ да ви благослови.“

Бърнсъ, Робертъ (1759-96), Шкотландски поетъ — „Не оставяйте тази проста Дружина да гърми надъ гробътъ ми.“

Байронъ, Лордъ (1788-1824), Английски поетъ — „азъ трѣбва да сия сега.“

Цезаръ, Юлий (100-44 пр. хр.), Римски държавенъ мъжъ и войникъ — „И ти ли, Бруте!“

Чалмерсъ, Тома (1780-1847), Шкотландски богословецъ — „Една обща лека нощъ.“

Карлъ V Германский царъ (1500-58) „сега, Господи, азъ отивамъ.“

Карлъ IX, Французкий царъ (1550-74) — „Храначко, храначко, какво убийство, каква кръвъ! О, азъ съмъ сторилъ лошо! Богъ да мя прости. Дано Исусъ, мойтъ Спасителъ, ми причисли къмъ неговитѣ спасени!“

Честерфилдъ, Лордъ (1694-1773) Английски придворникъ — „Дайте на Доктора единъ столъ.“

Колумбъ, Христофоръ (1440-1506), Италиански мореплавателъ — „Господи въ твоитѣ ржцѣ прѣдавамъ духътъ си.“

Кукманъ, Прѣп. Алфредъ — „Азъ прѣминувамъ прѣзъ портитѣ.“

Коупжръ, Уилямъ (1731-1800) Английски поетъ — „Да усѣщамъ? Азъ усѣщамъ неясказано, неясказано отчаяние, Какво значи то?“

Крамеръ, Тома (1489-1556), Английски прѣобразователь — „Тази ржка е стѣблянявала.“

Кромвелъ, Оливеръ (1599-1658), Английски държавенъ мъжъ и войникъ — „моего желание е да побързамъ колкото мож да ся отмахна.“

Демонаксъ (около 150 сл. хр.), Атински философъ — „Идете си у дома, цирка ся свърши.“

Де Сталь, Мадамъ (1766-1817), Френска писателка — „Азъ любихъ Бога, баща си и свободата.“

Додриджъ, Филипъ (1702-51), Английски богословъ — „Има една надѣжда поставена прѣдъ мене.“

Едуардъ, Ионатанъ (1703-58), Американски метафизикъ — „Уповай въ Бога и не бой ся отъ нищо.“

Елдонъ Лордъ (1751-1838), Английски канцеларъ — „Не прави разлика, гдѣ азъ отивамъ, дали врѣмето е топло или студено.“

Елисавета (1533-1603), Английска царица — „Миллиони за единъ инчъ врѣме.“

Ерасмусъ (1456-1536), Холандски наученъ мъжъ — „Господи докарай крайтъ.“

Етге, Уилямъ (1787-1849), Английски Живописецъ — „Чюдна, чюдна тази смъртъ!“

Фонтанелъ (1657-1757), Френски авторъ — „Азъ нищо не страдамъ, нъ осѣщамъ нѣкаква мъчнотия въ живѣяние повече.“

Франклинъ Венеаминъ (1706-90), Американски философъ — „Единъ умирающъ чловѣкъ не може нищо да върши лѣсно.“

Фредерикъ V, Данский царь (1712-66) — „Нѣма една капка кръвъ на мойтъ рѣцъ.“

Фредерикъ, Германский Императоръ (1831-88) — „Остани тѣй благородна и добра както си была въ миналото. Това е полѣдното желание на твойтъ умирающъ баша.“ (На дъщеря си).

Георги IV., Английски царь (1762-1830) — „Това е смъртъ, синко, Тѣ ни измамиха.“

Гете (1749 1832), Германски поетъ — „Отворѣте прозорцитѣ да влѣзе повече видѣлина.“

Голдсмитъ, Оливеръ (1728-74), Английски новелистъ и поетъ — „Не, умътъ ми не е въ лѣснотия.“

Гринъ, Джонъ Р. (1837-88), Английски историкъ и священникъ — „Азъ умирамъ учащъ ся.“

Гриле, Хораций (1811-72), Американски журналистъ — „Свърши ся.“

Хенлъ, Натанъ (1755-76), Американски патриотъ — „Азъ само съжалявамъ че имамъ само единъ животъ да дамъ за моето отечество.“

Халеръ, Албертъ (1708-77), Шведски физиологъ — „Артерията прѣстава да бие.“

Халибъртонъ, Тома (1674-1712), Шкотландски богословъ — „Началото и крайтъ на религията ся чудесно сладки.“

Хампденъ, Иоанъ (1594-1643), Английски държавенъ мъжъ — „О, господи, спаси моето отечество, О Господи, бжди милостивъ къмъ —.“

Хавелоукъ, Хенри (1795-1857), Английски генералъ — „Кажете на синътъ ми да дойде и да види, какъ единъ Християнинъ може да умрѣ.“

Хайднъ, Жонъ (1732-1809), Австрийски съчинителъ — „Богъ да упаци императора.“

Хердеръ, Жонъ Г. (1744-1803), Германски авторъ — „Расхладѣте мя съ една благородна мисль.“

Хиларий (умрѣ 367 сл. хр.) Понтиерски владика „Душе, ти си слугувала на Христа прѣзъ тѣзи седмьдесѣтъ години, и страхувашъ ли ся да умрѣши? Излѣзъ, душе, излѣзъ.“

Хоббсъ, Тома (1798-1679), Английски философъ и деистъ — „Азъ земамъ единъ страшенъ скокъ въ тъмнината.“

Худъ, Тома (1798-1845), Английски поетъ — „Умирамъ, умирамъ! О Господи, рѣчи: „стани, дигни кръстътъ си и слѣдвай мя.“

Хукеръ, Ричардъ (1553-1600), Английски богословъ — „Днитѣ ми прѣминаха като една сѣнка

която ся не повръща.“

Хумболдтъ, Фредерикъ (1769-1859), Германски ученъ мъжъ и пътешественикъ — „Колко славни сѣ тѣзи зори! Тѣ ся виждатъ да капятъ земята къмъ небето.“

Хантъръ, Уилямъ (1718-83), Шкотландски анатомистъ и докторъ — „Ако имахъ сила да държа една писалка, азъ щѣхъ да запиша колко лѣсно и приятно е да ся умира.“

Хусъ, Иоанъ (1373-1414), Чешки прѣобразователъ — „Иисусе, сине на живаго Бога, милостивъ бжди мене!“

Ингерсолъ, Е. С. (умрѣ 1879), Американецъ — „Азъ съмъ по добръ сега.“

Жаксонъ, Тома Ж. (1824-63), Американски генералъ — „Нека прѣвзимемъ рѣката и да си починемъ подъ сѣнката.“

Жеферсонъ, Тома (1743-1826), Амер. Прѣдсѣдателъ — „Азъ оставямъ духътъ си на Бога, дъщеря си на отечеството.“

Желоролдъ, Джгласъ (1803-57), Английски авторъ — „Азъ осѣщамъ като единъ който чака и когото чакатъ.“

Жонстонъ, Д-ръ Самуилъ (1709-84), Английски авторъ — „Богъ да ви благослови.“

Жосефина (1763-1814), Френска Императрица — „Острофъ Елба! Наполеонъ!“

Юлианъ (331 363), Римски Императоръ — „О Галилеано, ти побѣди!“

Кийтсъ, Жонъ (1795-1821), Английски поетъ — „Азъ осѣщамъ че цвѣтата растътъ върху мене.“

Ноксъ, Жонъ (1505-72), Шкотландски прѣобразователъ — „Сега тя дойде. Господи приеми духътъ ми.“

(Слѣдва).

Непрѣстанно ся молѣте. Ето по кой начинъ една слугиня изпълнявала тази заповѣдь: „Ищомъ си отворя очитѣ сутринъ, азъ ся моля, Господи отвори очитѣ на разумътъ ми; когато ся обличамъ, азъ ся моля да бждѣ облѣчена въ мантията на правдата; когато ся мия, азъ ся моля да ся измиятъ грѣхове-тъ ми; когато почнувамъ работата, азъ се моля силата ми да бжде равна на деньтъ ми; когато запалвамъ огньтъ, азъ се моля Богъ да съживи душата ми; когато азъ метя стайтъ, азъ ся моля сърдцето ми да бжде очистено отъ всичкитѣ му нечистотии; когато азъ сѣдамъ да обѣдвамъ, азъ ся моля Богъ да мя храни съ хлѣбътъ на живота; когато азъ забавлявамъ дѣцата, азъ ся моля Богъ да мя приеме за своя чадо — и тѣй нататъкъ прѣзъ цѣлий день; всяко нѣщо мя снабдява съ една мисль за молитва“.

За Младитѣ.

ДѢТИНСКИ ПАРАДЪ.

Единъжъ на годината, дѣцата отъ недѣлните училища на всичкитѣ Евангелски църкви въ гр. Бруклинъ си иматъ свой парадъ. На парадътъ тази година присѣтствуваха 50.000 дѣца и зрители имало около 50.000. Дѣцата глѣдътъ съ голѣмо удоволствие къмъ деньтъ на парадътъ и слѣдствието е че числото на ученицитѣ въ Недѣлнитѣ училища ся увеличава. Въ деньтъ на парадътъ, всичкитѣ първоначални училища били затворени. Американцитѣ знаятъ отъ опитъ че Недѣлнитѣ училища сж една сила за добро и затова полагатъ огромни усилия за отваряние Недѣлни училища и прибиране дѣцата въ тѣхъ. Колко скръбно е като глѣда чловѣкъ какъ нашитѣ дѣца ся скитатъ изъ улицитѣ прѣзъ Недѣлнитѣ дни, когато тѣ могатъ да ся събиратъ въ Недѣлни училища за да ся поучаватъ въ пѣтьтъ Божий и неговата правда.

МОМЧЕТО ОРГАНИСТЪ.

Едно момче само на шестъ години пѣтуваше на единъ корабъ съ баща си по Дунава. Цѣль день тѣ минуваха по край развалини, намръщени крѣпости, манастири скрити мѣжду канаритѣ, високи скали, тихи села загнѣздени въ слънчевни долини, и тукъ тамъ нѣкой дълбокъ проходъ отъ който истичаше нѣкоя рѣка, на който самотията и тишината раздвижваше момченското сърдце, като нѣкоя мрачна и велика катедрална църква. Тѣ спрѣха да прѣношуватъ въ единъ манастиръ и бащата заведе малкий Волфгангъ въ капелата да види органътъ. Той бѣше първия голѣмъ органъ който момчето нѣкога бѣше виждало, и неговото лице свѣтна отъ радостъ, и всяко движение и положение на неговата фигура изрази една очюдена почестъ.

„Тате,“ каза момчето, „позволи ми да посвирия!“ Задоволенъ, бащата се съгласи. Тогава Волфгангъ бутна на страна столътъ, и, когато бащата почна да натиска духалото, джуджето органистъ стѣпи на педалитѣ. Какъ дълбокий тонъ събуди грозната тишина на старата църква! Органътъ се виждаше като нѣкое странно създание, което рѣвеше отъ радостъ при галението на чюдесното дѣте.

Монаситѣ, които вечеряха въ трапезарита,

го чюха и испуснаха ножъ и вилица отъ ржцѣ въ очюдвание. Органистътъ на братството бѣше между тѣхъ, нъ никога той не бѣше свирилъ съ такава сила. Тѣ слушаха; нѣкои се прѣкръстиха, когато началникътъ имъ стана и побърза къмъ капелата. Другитѣ го послѣдваха, нъ, когато тѣ поглѣднаха на горѣ къмъ органътъ, ето, никакъвъ органистъ се не виждаше, макаръ че дълбокитѣ тонове се още събираха въ нови хармонии и правяха каменнитѣ арки да трѣптятъ отъ тѣхната сила. „Това е дяволътъ“ извика единъ отъ калугеритѣ, като се криеше около другаритѣ си и хвърлѣше уплашени поглѣди изъ тъмната църква.

„Това е чюдо,“ каза другъ. Нъ когато най-дързостний отъ тѣхъ се качи по стълбитѣ до органътъ горѣ, той се спрѣ като вкамененъ отъ очюдвание. Тамъ бѣше малката фигура, която стѣпваше отъ педалъ на педалъ, и сжщеврѣменно натискаше ключоветѣ отъ горѣ съ малкитѣ си ржцѣ, като събираше онѣзи чудни струни като че тѣ бѣха теменуги и ги хвърляше задъ себе си въ страшната тъмнина. Той не чю нищо и не видѣ нищо друго; очитѣ му лъщехъ и цѣлото му лице бѣше свѣтло съ распалена радостъ. Повисоки и по пълни станаха хармонийтѣ, като се търкаляха като вълни, догдѣто най-послѣ се виждаха да достигатъ до единъ свѣтлъ брѣгъ о който се разбиваха; и тогава едно шепнение отъ най-слаба мелодия се чю за минута въ въздуха, като послѣдното мърморение на една вѣтрова арфа, и всичко утихна. Момчето бѣше Иоанъ Волфгангъ Моцартъ.

МОМЧЕТА И МЛАДѢЖИ.

Пазете ся отъ механиктѣ и тютюно-продавцитѣ. Механджията и тютюно-продавецътъ искатъ вашитѣ пари. Защо да имъ давате паритѣ си и да ги обогатявате, и да имъ давате възможность да живѣятъ въ хубави кѣпци и да ся обличатъ богато, когато вий и вашитѣ домове ставате бѣдни, и нуждающи ся отъ необходимоститѣ на живота? Защо да си давате паритѣ, и вмѣсто тѣхъ да приемате спиртливи пития и тютюнъ които съдържатъ смъртносни отрови? Тѣзи отрови погубватъ повече чловѣди отъ колкото всички други отрови турени заедно; да, както Г-нъ Гладстонъ е казалъ, повече отъ войната, чюмата, и гладътъ.

Поглѣднете на скръбнитѣ и ужасни ефекти които сж послѣдвали отъ употреблението на горѣспомѣнатитѣ отрови, — пиянство, прѣстѣпление и лудостъ. Болѣститѣ въ мозжѣктъ, грѣдитѣ, сърдцето, стомахътъ, бубрецитѣ, сж слѣдствия отъ употреблѣнието на опивателни пития. Тѣ скъсяватъ съ една трета животътъ на възрастнитѣ.

Ако искате да сте здрави, силни, добръ развити тѣлесно и духовно, никога не употребявайте опивателни пития и тютюнъ, и тогава всякой интелигентенъ чловѣкъ ще ви почита и ще ви вѣрва — даже ако самъ той е робъ на такива лоши навици.

Младѣжътъ който харчи пари за опивателни пития, купува си една охота, която той никога не може да удовлетвори безъ да постави живота си въ опасностъ, и ако той живѣе 50 или 60 години, той ще похарчи една голѣма сума пари съ които той можѣше да си придобие доста имущества. Има хиляди чловѣци които харчатъ паритѣ си за опивателни пития, когато женитѣ и дѣцата имъ сж гладни, голи и боси, и най послѣ умирътъ въ най голѣма мизерия. Момчета и Младѣжи, искате ли да вървите изъ тѣхнитѣ стѣпки и най послѣ да станете като тѣхъ? Ако не, стойте на страна отъ механиктѣ, и никога не употребявайте опивателни пития и тютюнъ.

Много лѣсно е да навикне чловѣкъ да употребява тѣзи отрови, нъ твърдѣ мѣчно е да ги остави, защото тѣ погубватъ и умътъ и тѣлото. Подвизавайте се къмъ едно благородно мѣжество; не ставайте роби; опивателнитѣ пития и тютюнътъ сж една непотрѣбна отрова, и тѣ нѣма да ви принесътъ никаква полза. Безъ тѣхъ, вий ще имате по добро здравие и ще живѣете по дълъгъ животъ. Това е вече доказано отъ опитностъ.

Нъ въздържанието ще ви облагодѣтелствува и материално. То ще ви спечали довѣрието на чловѣцитѣ. Никоя община нѣма да услови единъ пияницъ за учителъ; никой търговецъ нѣма да му повѣри златото и среброто си; никой съвѣстенъ чловѣкъ нѣма да повика единъ пиянецъ докторъ да прѣдпише цѣръ за болнитѣ му. Защо? Защото пиянецътъ не може да върши работата си вѣрно, точно и наврѣменно. Бѣдѣщето е на трѣзвеннитѣ. Тѣ ще сж здрави, тѣ ще сж силни, тѣ ще ся богати, тѣ водители.

Прочее, догдѣто сте млади, внимавайте да

не станете роби на опивателнитѣ пития. Вързани еднажъ отъ тѣхнитѣ диамантови вериги, тѣ ще ви влѣкътъ изъ калъта на срамътъ и мирезията, и ще ви вкаратъ прѣждеврѣменно въ гробътъ на пияницата. *Пр.*

РАЗНѢ.

„Ушитѣ“ на насѣкомитѣ. Натуралиститѣ още не сж могли да отговорятъ на важнѣй въпросъ „Могътъ ли пчелитѣ да слушатъ?“ нъ тѣхнитѣ изслѣдвания по тази линия сж достигнали до нѣкои чюдни открития. Само защото една пчела нѣма уши на странитѣ на главата си, това не е никакъвъ знакъ чѣ тя е съвършено безъ нѣкой видъ слушателна нерва. Това послѣдно утвърдяване ся доказва отъ фактътъ чѣ на скакалицитѣ и мухитѣ ушитѣ ся намиратъ по разни мѣста — подъ крилѣтъ, въ срѣдата на тѣлото, и даже по странитѣ на краката имъ. Обикновенната кѣщна муха слуша посрѣдствомъ нѣкои малки рѣдове частици които сж расположены по възловитѣ конци занимающи мѣстата които ся завземътъ отъ заднитѣ крилѣ на други видове насѣкоми. Градинскѣй безчрупченъ охлювъ има слушателнитѣ си органи расположены отъ двѣтъ страни на вратѣтъ си, а на обикновенний скакалецъ тѣ ся намиратъ на всякоя отъ двѣтъ широки, плоски кѣлки. У нѣкои отъ по малкитѣ насѣкоми тѣ ся намиратъ въ дѣното на крилѣтъ, а въ други въ дѣното на краката!

Молитвенни дни. Единъ вѣстникъ казва чѣ понеже разнитѣ народности иматъ различни дни опрѣдѣлени за богослужение, всяка седмица изцѣло е молитвенна седмица: Недѣля за Християнитѣ, Понедѣльникъ за Грѣцитѣ, Вторникъ за Перситѣ, Срѣда за Ассирийцитѣ, Четвъртъкъ за Египтянитѣ, Петѣкъ за Турцитѣ, и Сѣбота за Евреитѣ.

Една земя безъ нитомни животни. Япония е една земя безъ домашни животни. Въ нея нѣма крави — Японцитѣ нито пиятъ млѣко, нито ядѣтъ мѣсо. Има само малко коне, и тѣ сж докарани отъ вѣнъ, главно за употреблението на чюжденци. Прѣносителнитѣ кола изъ улицитѣ ся тѣглятъ или тикѣтъ отъ хамали, и колата за расходки ся тѣглятъ отъ особенни за това чловѣци. Твърдѣ малко кучета има, и тѣ не сж употребяватъ нито за вардачи нито за ловъ, освѣнъ отъ чюжденцитѣ. Нѣма овци въ Япо-

ния, и, вмѣсто вълна, коприна и памукъ се употребяватъ за дрѣхи. Нѣма и свиня — сланината и мастъта сж неизвѣстни нѣща. Нѣма нито кози, нито мулета, нито магаре-та. Диви животни, обаче, има и тѣ всички-тѣ сж отъ грамадна величина.

Бабиний му подаръкъ. Хора които ся достигнали високи положения никога не трѣб-ва да забравятъ че и другитѣ се трудятъ по сжщата пжтека по която тѣ ся прѣминали съ много или малко мжчнотня, и трѣбва да показватъ малко снисхождение; нѣ дали тѣ ся отнасятъ съ старающій ся благосклонно или не, всякога е добръ да бѣдѣтъ прѣдпаз-ливи. Възможно е единъ добръ извѣстенъ подполковникъ въ Берлинъ да е мислилъ сериозно върху това, слѣдъ като направилъ една малка погрѣшка на единъ дворцовъ балъ.

Единъ младъ поручикъ който носялъ само една декорация богато украсена съ диаман-ти, привлѣклъ вниманието на подполковни-ка, който го попиталъ по единъ гордѣливъ начинъ.

„Момче, каква е тази декорация, моля?“

„Единъ орденъ, г-нъ подполковникъ,“ от-говорилъ поручикътъ.

„Единъ орденъ? Бей, азъ го пѣкъ не зная.“

„Той е Английски орденъ, г-нъ подпол-ковникъ.“

„О, да, да; нѣ кой ще да ти го е далъ?“

„Баба ми.“

„Баба ти!“ Тука подполковникътъ прих-налъ въ единъ смѣхъ който траялъ една двѣ минути.

Прѣзъ това врѣме младий поручикъ, не засраменъ, стоялъ и тихо глѣдалъ къмъ него.

„Нѣ-е-момче, какво е името на баба ти?“ най послѣ попиталъ подполковникътъ.

„Нейно Величество Царица Виктория, Ан-глийска Царица,“ отговорилъ младий Пору-чикъ, който билъ Принцъ Албертъ, Шлез-вигъ-Холщайнскій.

Подполковникътъ изведнѣжъ оставилъ ба-ловата зала, и вече ся не видѣлъ.

* * *

„Сѣдишкомъ върви.“ Американскитѣ Индий-ци макаръ че не обичатъ много да работятъ, не удобряватъ лѣнливостъта на бѣлитѣ чело-вѣци. Спорѣдъ тѣхъ, онзи бѣлъ човѣкъ е добръ който много работи, и да сѣдѣтъ при такъвъ единъ човѣкъ когато той работи

и да го глѣдатъ имъ прави особенно удовол-ствие. Нѣколко млади „войници“ отъ племе-то Черноноги сѣдѣли единъ день подъ сѣн-ката и глѣдали къмъ работницитѣ по една новострояща ся желѣзна линия. Тѣ похва-лявали работницитѣ за тѣхната дѣятелностъ, когато ся явилъ при тѣхъ единъ човѣкъ съ велосипедъ. Сега за пръвъ пжтъ тѣ ви-дѣли таково нѣщо. Той заминалъ бърже по край тѣхъ. Индийцитѣ го глѣдали съ очуд-вание, нѣ не казали нито дума догдѣ той ся скрилъ задъ единъ малкъ хѣлмъ; тогава тѣ изразили мнѣнията си за него.

„Не добръ бѣлъ човѣкъ,“ забѣлѣжилъ единъ.

„Не,“ отговорилъ другъ съ голѣмо прѣз-рѣние; „много лѣнивъ бѣлъ човѣкъ — сѣ-дишкомъ върви.“

Ю. К.

* * *

Единъ драмъ правосѣдие е по добро отъ единъ тонъ съчувствие.

Никой човѣкъ не е много по добръ отъ репутацията си.

Никой човѣкъ нѣма толкова недостатъ-ци колкото му прѣписватъ неговитѣ непри-ятели, нито пѣкъ има толкова прѣвѣсход-ства колкото му претендиратъ неговитѣ лю-бители.

Дентонъ.

КНИЖНИНА

Въ редакцията се получиха слѣдующитѣ списания и вѣстници:

Българка, мѣсечно иллюстривано домашно списание, Год. II, книжка V, Чирпанъ.

Медицински Сборникъ, Год. III, брой 6, София.

Създанието или Библейската Козмогония въ видѣлината на сегашната наука, съ 9 иллюстрации. Прѣводъ отъ Английски. Из-дава книжарницата на А. В. Велчевъ, Варна.

Тази книга доказва съгласието на Библия-та съ геологията прѣзъ шестътѣ създателни дни. Обръщаме вниманието на читателитѣ върху нея.

Вѣстници: Миръ, Свобода, Народни Права, Пловдивъ, Родолюбецъ, Знаме, Свободни Граждани, Свѣтликъ, Странджа, Учител-ски Другаръ, Свѣтлина, Сѣячъ, Женски Свѣтъ, Законность, Македония, Отзивъ, Ма-лашевски Балканъ, Орало, Дунавски Извѣ-стия, Варненски Общ. Вѣстникъ.